

դիմադրել ինքը հեղինակը. սակայն ո՛չ ա-
մէն կէտերու մէջ, Տէրոյնցի կեանքը կը
տեսնենք որ մեծ յարաբերութիւն ունի
ժամանակակից պատմական, զրական,
կրթական, պարբերական մամուլի և եւ
կեղեցական կարեւոր խնդիրներու հետ:

Այդ կենսագրութիւնը դեռ աւելի պատ-
մական տարածականութիւն մ'առնելու
էր: Կրնանք մականբերել թէ զրազէտ
Մըմբեան ինչո՞ւ չի վերլուծեր Տէրոյնե-
ցի «Հայաստան» թերթի զրական և
հասարակական գործունէութիւնը. սակայն
չենք ըմբռնիր թէ ինչո՞ւ Տէրոյնցի ազա-
տամիտ զրական դէմքերու հետ ունեցած
վիճարանութիւնները չեն յուզուած այդ
կենսագրական հատորին մէջ, ինչո՞ւ Տէ-
րոյնցի 150 հատորներէն ամենէն կա-
րեւոր կամ շահեկաններուն վրայ գրա-
խօսականօրէն չէ ծանրացած: Եւ անտա-
րակոյս այդ գործերը ծանօթ են յարգոյ
Մըմբեանի, զանոնք կարդացեր է և գի-
տէ իսկ թէ անոնք հիմայ որոնց սեփա-
կան են: Երբողամիտ չենք գտնուիր ու-
րիշ մէկ զանցառութեան. իր այդ հատո-
րին մէջ յիշատակուած են մէկ քանի ու-
րիշ նշանաւոր դէմքեր և պատմական դէպ-
քեր. ընթերցողի դիւրութեան համար, կա-
րեւոր էր անուանց ցուցակ մը, և դժբաղ-
դարբար նոյն իսկ գլխակարգութեան ցանկն
ալ կը պակսի այս գործէն: Յարգ. Մըմ-
բեան մեր զրչագիր մատենագրաց կը
հետեւի: Ու մեր այս աննշան դիտողու-
թիւններով չենք ուզեր ստուերել խայտա-
բըղէտ փառքը կենսագրական գոհար հա-
տորին:

Ե .

ՅԱՅՍ ԵՒ ԽԴԱԽՈՒՅՍ

Հովիտն է մութ. այլ սարին վրայ սօճինք՝
կը պըսակուին այգուն հահ շողով կոյս:
Յընցուինք քունէն ու ճակատնիս կանգնեք վեր.
Եղբարձք, խըրախոյս:

Գիշերն՝ երկար, քունը եղաւ ձանձրալի.
Բայց արեգակ մեզ կը բերէ նոր հոգեր:
Զարագոյն է մահէն՝ հանգիստն ամօթլի.
Խըրախոյս, եղբայրներ:

Զօրեղին կեանքն անվերջ կըռի, պայքար է,
վերելք մ'է ան՝ ճամբայներէ նեղ, անբոյս:
Մահն ըզմեզ՝ որ զինուած կ'երթանք՝ կը քաղէ .
Յոյս և խըրախոյս:

Ո՛հ, մըտածենք որ մեզ եղբայր են ոսոխք.
Փընտոնք երկնից մէջ օրինակն՝ ու մեզ լոյս:
Զինուիք սիրով, ըլլանք ներմամբ միշտ յաղ-
Ո՛վ եղբայրներ, յոյս: (Թողք.
Ն. ԹՊՄԱՅԷՈ

Ո Ր Բ Ա Ղ Զ Ի Կ Ն Ե Ր Ը

Ո՛վ դու խըմբակ փոքր որբերու սեւահեր
Որ կը քալէք մըտմըտութիւնով՝ տըխրաշուի,
Ե՛ւ ոչ մէկէմ գտնովամքով չե սիրուեր,
Բաց ի ցաւէ՞մ՝ որ ծնողի հետ կը կարգուի:

Գիտեմ թէ Տէր՝ որ խեղճութեամբ մէջ ծնեալ՝
Թողոց ըզծնող՝ աշխարհիս մէջ՝ միմեակ, խեղճ.
Բայց գիտեմ ալ՝ որ լացիմ հետ խոստացաւ
Ժառանգութիւն վայելքներու՝ երկմիջ մէջ:

Երբոր կ'ամցմիք մամբում մէջէմ երգելով՝
Խոճարհոյսեամբ ու քաղցրութեամբ տըխրումի
Փառքի մըշամմ առջեւը ծիւր կըրելով:

Ջարդամըկար զոյմ մը երկիմք կը մերկէ .
Եւ գաղաճապէս հոռ կը հընչէ. «Երամի՛
Տըխրումներում արքայութիւնն իրենց է»:

Յ. ՓՈԱՅԻ